

ЗАТВЕРДЖЕНО

**рішенням Вченої ради
Харківського національного
університету мистецтв
імені І.П. Котляревського**

протокол №9 від 27 квітня 2023 року

**Програмні вимоги
до творчих конкурсів
Харківського національного
університету мистецтв
імені І.П. Котляревського**

галузь знань	02 – Культура і мистецтво
спеціальність	026 – Сценічне мистецтво
Ступінь	Бакалавр

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО
(«АКТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ І КІНО»,
«АКТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ТЕАТРУ ЛЯЛЬОК»)**

Абітурієнти надсилають доступ на закриті посилання на відеозапис програми творчого конкурсу, розміщеного на платформі Ютуб.

Вимоги до відеоматеріалів:

- кожен твір має бути надісланий окремим підписаним файлом (підпис файлу повинен містити таку інформацію: ім'я та прізвище абітурієнта, автор і назва твору);
- запис проводиться на нерухому камеру або смартфон (дозволяється робити запис у домашніх умовах) без монтажу та спеціальних ефектів;
- на початку відеозапису абітурієнт має назвати себе;
- на записі повинно бути чітко видно виконавця.

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- володіння основами художнього читання;
- наявність вокальних та ритмічно-пластичних даних.

Основи мистецтва художнього читання. Вступник повинен виконати напам'ять 4 твори (за власним вибором) різних жанрів (байка, вірш, уривок з прози, драматичний монолог). Бажано включення до репертуару найкращих зразків сучасної та класичної літератури. Твори виконуються державною мовою. Відеозйомка одного з творів подається загальним планом, щоб можна було побачити всю фігуру, і один крупним планом, інші на розсуд абітурієнта. Тривалість одного твору до 3 хв.

Перевірка вокальних і ритмічно-пластичних даних. Вступник повинен виконати 1-2 пісні будь-якого характеру з музичним супроводом або без нього. (Народна пісня без супроводу вітається). Пісні виконуються тільки державною мовою. Виконання пісні має бути без хореографії. Тривалість одного твору до 3 хв.

Ритміка та пластика – вступник повинен виконати 1–2 танці (народний, бальний, сучасний, імпровізаційний) або пластичний етюд. Тривалість одного відео до 3 хв.

Список літератури для підготовки до іспитів – Додаток №1, Додаток №2.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО
(«РЕЖИСУРА ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ»,
«РЕЖИСУРА ТЕАТРУ ЛЯЛЬОК»)**

Абітурієнти надсилають письмову роботу (режисерський постановчий план чи інсценізацію) та доступ на закриті посилання на відео-запис програми творчого конкурсу, розміщеного на платформі Ютуб.

Вимоги до письмової роботи – файл має бути підписаний (підпис файлу повинен містити таку інформацію: ім'я та прізвище абітурієнта, автор і назва твору). Обсяг роботи 3–7 сторінок.

Мета письмової роботи – виявлення здатності вступника до аналітичного та образного мислення, його мистецького смаку, вміння письмово висловити своє бачення художньої суті твору.

Вимоги до відеоматеріалів:

- відео має бути надіслане підписаним файлом (підпис файлу повинен містити таку інформацію: ім'я та прізвище абітурієнта, автор і назва твору), кожен твір окремим файлом;
- запис проводиться на нерухому камеру або смартфон (дозволяється робити запис у домашніх умовах) без монтажу та спеціальних ефектів.

Перевірка здатності до сценічної дії здійснюється за відеозаписом: підготовлені самостійно літературні твори (вірш, драматичний монолог). Бажано включення до репертуару найкращих зразків сучасної та класичної літератури. Вступник повинен виконати твори державною мовою. Тривалість одного відео до 3 хв. Сценічний етюд. Тривалість одного відео до 3 хв.

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- володіння основами художнього читання
- здатність до сценічної дії.

Захист письмової роботи (постановчого плану) відбувається під час екзамену он-лайн. Абітурієнт також готує та представляє розкадрування (мізансценічне рішення) до свого постановчого плану та проходить співбесіду (перевірка знань з класичної та сучасної драматургії, а також історичних, літературних, філософських та естетичних основ важливих театральних епох до сьогодення (в т. ч. обізнаність вступника у сфері класичного театру ляльок та сучасного театру анімації для вступу на «Режисуру театру ляльок»). Метою іспиту є перевірка інтелектуальних компетентностей вступника в процесі інтерпретації сучасної культури та мистецтва. (Список літератури в Додатку №2).

Список літератури для підготовки до іспитів – Додаток №1, №2.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ТЕАТРОЗНАВСТВО»

Абітурієнти надсилають письмову роботу (есе) із викладом власних вражень від переглянутої (наживо або он-лайн) вистави професійного театру або від прочитаної класичної чи сучасної п'єси.

Мета письмової роботи – виявлення здатності вступника до аналітичного та образного мислення, його художнього смаку, вміння письмово висловити власне обґрунтоване бачення не лише змістовності, але й художньої суті сценічного/драматургічного твору.

Вимоги до письмової роботи – файл має бути підписаний (підпис файлу повинен містити таку інформацію: ім'я та прізвище абітурієнта, автор і назва твору). Об'єм роботи 3–7 сторінок. Робота має бути виконана державною мовою.

Есе читають усі члени екзаменаційної комісії. На засіданні екзаменаційна комісія оцінює надані письмові роботи.

Список літератури для підготовки до іспитів – Додаток №1, №2.

ДОДАТОК № 1

*Списки літератури для підготовки абітурієнтів до вступних випробувань
за напрямом «Сценічне мистецтво»*

Список п'єс

Ануї Ж. «Антигона»
Ар'є П. «На початку і наприкінці часів»
Беккет С. «В очікуванні Годо»
Брехт Б. «Матінка Кураж та її діти»
Винниченко В. «Гріх», «Чорна Пантера і Білий Медвідь»
Ворожбит Н. «Погані дороги»
Гоголь М. «Ревізор», «Одруження»
Гольдоні К. «Слуга двом панам»
Ібсен Г. «Ляльковий дім», «Пер Гюнт»
Карпенко-Карий І. «Безталанна», «Мартин Боруля» «Сто тисяч»
Квітка-Основ'яненко Г. «Шельменко-денщик», «Сватання на Гончарівці»
Котляревський І. «Наталка-Полтавка», «Москаль-чарівник»
Кочерга І. «Ярослав Мудрий», «Свіччине весілля»
Кропивницький М. «Дай серцю волю – заведе в неволю», «Глитай, або ж Павук»
Куліш М. «97», «Мина Мазайло», «Народний Малахій», «Маклена Граса»
Лопе де Вега «Собака на сні»
Мольєр Ж.-Б. «Тартюф», «Міщанин-шляхтич»
Олесь О. «Ніч на полонині», «По дорозі в казку»
Софокл «Цар Едіп»
Старицький М. «За двома зайцями», «Талан»
Леся Українка «Лісова пісня», «Камінний господар»
Франко І. «Украдене щастя»
Шевченко Т. «Назар Стодоля»
Шекспір В. «Гамлет», «Ромео та Джульєтта», «Король Лір»
Шіллер Ф. «Розбійники», «Підступність і кохання»
Шоу Б. «Пігмаліон»

ДОДАТОК № 2

Списки літератури для підготовки абітурієнтів до вступних випробувань за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво».

Акторське мистецтво драматичного театру і кіно

Список обов'язкової літератури

- Барнич М.М. Психотехніка актора. Майстер-клас: монографія. – К. : Вид-во «Пінзель», ФОП Рябчий І.С., 2018.
- Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. – К.: Либідь, 1999.
- Мар'яненко І.О. Минуле українського театру. – К.: Мистецтво, 1951.
- Мистецтво театру корифеїв. – К., 1988.
- Паві П. Словник театру. Львів: Центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006.
- Український театр ХХ століття. – К., 2003.

Список рекомендованої літератури

- Барнич М. М. Майстерність актора: техніка «обману»: навч. посіб. вид. 2-е випр. та доп. Київ : Ліра-К, 2016. 304 с.
- Бобошко Ю.М. Лесь Курбас – режисер. – К.: Мистецтво, 1987.
- Брехт Б. Про мистецтво театру. – К.: Мистецтво, 1977.
- Брук Пітер: Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Переклад з англ. Я. Винницька, О. Матвієнко. – Львів: 2005.
- Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво : навч. Посіб. – К. : НАКККіМ, 2014.
- Горбенко А.Г. Харківський театр ім. Т. Г. Шевченка. – К.: Мистецтво, 1979.
- Дідро Д. Парадокс про актора. – К.: Мистецтво, 1966.
- Крег Е.Г. Про мистецтво театру. – Київ : Мистецтво, 1974.

Режисура драматичного театру

Список обов'язкової літератури

- Василько В. С. Фрагменти режисури. – Київ : Мистецтво, 1967.
- Кісін В.Б. Режисура як мистецтво та професія. - К.: НО Центр «АЕЛС-технологія», 1998.
- Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. – К.: Либідь, 1999.
- Липківська А.К. Світ у дзеркалі драми. – К. : Кий, 2007.
- Мар'яненко І.О. Минуле українського театру. – К.: Мистецтво, 1951.
- Мистецтво театру корифеїв. – К., 1988.
- Неллі В.О. Про режисуру. – К., 1977.
- Паві П. Словник театру. Львів: Центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006.
- Український театр ХХ століття. – К., 2003.

Список рекомендованої літератури

- Бобошко Ю.М. Лесь Курбас – режисер. – К.: Мистецтво, 1987.
- Брехт Б. Про мистецтво театру. – К.: Мистецтво, 1977.

- Брук Пітер: Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Переклад з англ. Я. Винницька, О. Матвієнко. – Львів: 2005.
- Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво : навч. Посіб. – К. : НАКККіМ, 2014.
- Горбенко А.Г. Харківський театр ім. Т. Г. Шевченка. – К.: Мистецтво, 1979.
- Гротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. – Львів: вид. Львівського держуніверситету ім. І. Франка, 1999.
- Данченко С.В. Бесіди про театр. – К., 1999.
- Дідро Д. Парадокс про актора. – К.: Мистецтво, 1966.
- Єрмакова Н. Березільська культура: Історія, досвід. – К. : Фенікс, 2012.
- Крег Е.Г. Про мистецтво театру. – Київ.: Мистецтво, 1974.
- Ремез О.Я. Мізансцена – мова режисера. – К., 1970.

Акторське мистецтво театру ляльок

Список обов'язкової літератури

- Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. – К.: Либідь, 1999.
- Мар'яненко І.О. Минуле українського театру. – К.: Мистецтво, 1951.
- Паві П. Словник театру. Львів: Центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006.
- Український театр ХХ століття. – К., 2003.
- Федас Й.Ю. Український народний вертеп. К., 1987
- Фесенко С. Основи тренінгу і техніки актора театру ляльок : навч. посібник. Львів : Львівський нац. університет, 2009.
- Фесенко С. Школа лялькаря: від тренінгу до образу з лялькою : посібник. - Харків, 2019.

Список рекомендованої літератури

- Бобошко Ю.М. Лесь Курбас – режисер. – К.: Мистецтво, 1987.
- Брехт Б. Про мистецтво театру. – К.: Мистецтво, 1977.
- Брук Пітер: Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Переклад з англ. Я. Винницька, О. Матвієнко. – Львів: 2005.
- Горбенко А.Г. Харківський театр ім. Т.Г. Шевченка. – К.: Мистецтво, 1979.
- Київ: Мистецтво, 1953. Факсимільне видання. – Львів, 2011.
- Дідро Д. Парадокс про актора. – К.: Мистецтво, 1966.
- Крег Е.Г. Про мистецтво театру. – Київ.: Мистецтво, 1974.

Режисура театру ляльок

Список обов'язкової літератури

- Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво : навч. Посіб. – К. : НАКККіМ, 2014.
- Інюточкін О. Мала енциклопедія режисера театру анімації : навч. посіб. - Х. : Колегіум, 2012.
- Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. – К.: Либідь, 1999.

Кісін В.Б. Режисура як мистецтво та професія. - К.: НО Центр «АЕЛС-технологія», 1998.
Липківська А.К. Світ у дзеркалі драми. – К. : Кий, 2007.
Мар'яненко І.О. Минуле українського театру. – К.: Мистецтво, 1951.
Неллі В.О. Про режисуру. – К., 1977.
Паві П. Словник театру. Львів: Центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006.
Український театр ХХ століття. – К., 2003.
Федас Й.Ю. Український народний вертеп. К., 1987.
Фесенко С. Школа лялькаря: від тренінгу до образу з лялькою : посібник. - Харків, 2019.

Список рекомендованої літератури

Бобошко Ю.М. Лесь Курбас – режисер. – К.: Мистецтво, 1987.
Брехт Б. Про мистецтво театру. – К.: Мистецтво, 1977.
Брук Пітер: Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Переклад з англ. Я. Винницька, О. Матвієнко. – Львів: 2005.
Горбенко А.Г. Харківський театр ім. Т. Г. Шевченка. – К.: Мистецтво, 1979.
Готовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. – Львів: вид. Львівського держуніверситету ім. І. Франка, 1999.
Дідро Д. Парадокс про актора. – К.: Мистецтво, 1966.
Єрмакова Н. Березільська культура: Історія, досвід. – К. : Фенікс, 2012.
Єфремов С. Синтез мистецтв і театр ляльок / Сергій Єфремов // Український театр. - 1983. – № 2. – С. 3–6.
Крег Е.Г. Про мистецтво театру. – Київ. : Мистецтво, 1974.
Ремез О.Я. Мізансцена – мова режисера. – К., 1970.

Театрознавство

Список обов'язкової літератури

Васильєв С., Чужинова І., Тукалевська О. Український театр: шлях до себе. Здобутки. Виклики. Проблеми. Київ: ГО «Культурна Асамблея», КЖД «Софія», 2018. 145 с. URL: http://nstdu.com.ua/wp-content/uploads/2019/02/Doslidjennya_UKR_PDF_Final.pdf (дата звернення: 14.08.2022).
Дмитрова Л. Підручна книга з історії всесвітнього театру. Харків, ДВУ, 1929. Репринтне видання URL: https://drive.google.com/file/d/1U8WvIYZhOPCZ_KspC5MOZjdsgoLQBDb/view
Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. К.: Либідь, 1999.
Липківська А.К. Світ у дзеркалі драми. К. : Кий, 2007.
Паві П. Словник театру. Львів: Центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006. URL: <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Slovnyk-Pavi.pdf>

Список рекомендованої літератури

Брехт Б. Про мистецтво театру. К.: Мистецтво, 1977.

Брук [Пітер: Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр.](#)
Переклад з англ. Я. Винницька, О. Матвієнко. Львів: 2005. URL:
<https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Piter-Bruk.pdf>

Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво : навч. Посіб. – К. : НАКККіМ, 2014.

Горбенко А.Г. Харківський театр ім. Т. Г. Шевченка. К.: Мистецтво, 1979.

Готовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. Львів: вид. Львівського держуніверситету ім. І. Франка, 1999.

Данченко С.В. Бесіди про театр. К., 1999.

Дідро Д. Парадокс про актора. К.: Мистецтво, 1966.

Єрмакова Н. Березільська культура: Історія, досвід. – К. : Фенікс, 2012. URL:
<https://www.twirpx.com/file/1525104/>

Крег Е.Г. Про мистецтво театру. Київ.: Мистецтво, 1974.

Мистецтво театру корифеїв. К., 1988.

Український театр ХХ століття. К., 2003.

Федас Й.Ю. Український народний вертеп. К., 1987.